

EĞİTİM SOKAĞI

“Goethe, “Akıllı adam küçük hatalar yapmaz” diyor. Yoksa siz hata aramaya eğilimli misiniz?”

Prof. Dr. Ziya Selçuk

Hatalarımızdan değil başarıdan öğreniyoruz

MIT Picower Enstitüsü'nden Earl K. Miller ve arkadaşları hata ve öğrenme süreciyle ilgili son derece ilginç bir araştırmaya imza atmışlar. Maymunlar üzerinde yapılan bu araştırmada, bir davranış başarılı olduğunda, beyin hücrelerinin hızla yeni bağlantılar kurduğu ve gelişme gösterdiği gözlemlenmiştir. Yapılan bir hata sonrası ise beyinde herhangi bir gelişme olmadığı veya çok az bir değişim olduğu görülmüştür.

Deneyin aşamaları kısaca şöyle: Maymunlardan, bilgisayar ekranında değişen iki resme bakmaları isteniyor. Resimlerden birinde maymun, bakışını sağa doğru kaydırdığında, diğer resimde ise sola baktığında ödüllendiriliyor. Maymunlar deneme yanılma yoluyla hangi

hareketlerin hangi resimler için gerekli olduğunu buluyor. Doğru bir cevaptan hemen sonra sınırlar, bilgileri daha keskin ve etkili bir biçimde işliyor. Fakat bir hatadan sonra herhangi bir gelişme görülüyor. Başka bir deyişle sadece başarılarından sonra beyin işlem yapmaya devam ediyor ve maymunun davranışı gelişme gösteriyor.

Hata aramaya yönelik anne baba ve öğretmen yaklaşımının özellikle çocukluk döneminde beyin gelişimini olumsuz yönde nasıl etkilediğinin daha açık bir kanıtı olamaz herhalde. Çocuklarımız doğru yaptıklarında onları olumlu bir şekilde pekiştirelim. Doğru, doğru üzerine inşa edilir. Goethe, “Akıllı adam küçük hatalar yapmaz” diyor. Yoksa siz hata aramaya eğilimli misiniz?

Sizden gelenler

SORU YAKLAŞIMLARI FARKLI

TIMSS ve PISA gibi sınavlarda ülke için başarısız oluyoruz? Bu konuda neler yapılabilir?

Değerli öğretmenim, kânaayan bir yaraya parmak bastınız. Bu sınavlarda ülkemiz, öğrenci başına yaptığımız harcamaya paralel bir sonuç alamamaktadır. Ancak bazı gelişmeler mevcut. Örneğin, geçenlerde açıklanan OECD PISA raporunda “Hayret verici bir gelişme gösteren Türkiye'nin gösterdiği sıçrama incelenmeye değer” denilmektedir. Zira Türkiye, fen bilimlerinde en yüksek ilerleme gösteren ülke olmayı, matematikte ise en çok ilerleme gösteren ilk beş ülke arasına girmeyi başarmıştır.

Uluslararası sınavlarda çıkan sorularla ülkemiz öğretim programları arasında yüksek düzeyli bir uyum olduğu bilinmektedir. Sorun, bu sınavlarda çıkan soruların üst bilişsel düzey-

de olmasından ve soru türlerinden kaynaklanmaktadır. Sınavlarda akıl yürütme ve yüksek muhakeme gerektiren sorular fazladır. Öğrencilerimiz, ülkemizde ölçme ve değerlendirme uygulamalarında ya da sınıf içi süreçlerde bu tür sorularla sıklıkla karşılaşmamaktadır. Sorularla ilgili bir diğer önemli ayrıntı ise sınavlarda açık uçlu, boşluk doldurmalı soruların yer almasıdır. Bizim öğrencilerimiz sadece çoktan, tek seçmeli sorulara aşına. Bu sınavlarda başarılı olabilmek için öğretmenlerimizin öncelikle sınavlarda sorulan sorulara ilişkin farkındalık düzeylerini yüksek tutmaları ve bu farkındalıklarını ders işleme usullerine yansıtmaları uygun olabilir. Okul müdürlerinin de öğretmenlerine uluslararası sınavlara ilişkin entelektüel telkinde bulunmaları doğru bir yaklaşımdır.

Öğretmenler üretiliyor

Yarışmaya katılmak ve sorularınızı göndermek için:

www.ogretmenleruretiliyor.com